



ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ОБЈАВА

Пошто је званичним извештајима утврђено постојање колере:

а) У Цариграду и малоазијском приморју Турске Царевине;

б) У Италијанској краљевини, у варошима Неапуљу, Мон-Реалу, Палерму и провинцијама: Неапуљској, Казерти и Салерно, то на основу члана 10. Париске конвенције и члана 1., 3., 4. и 33. закона о уређењу санитарске струке оглашавам сва напред побројана места и провинције као колером заражене.

Према путницима, њиховом пртљагу и роби из тих крајева примениће се од данас све мере објављене у „Упутствима за сузбијање колере“ од 10. септембра 1910. године СБр. 10081.

Препоручује се грађанству и путницима да ову наредбу приме знају, а властима и санитарско-полицијском особљу препоручује се брижљива и строга примена наредба, имајући у виду потребну предусретљивост у служби.

ПБр. 7375.

20. јуна 1911. године
у Београду.

Заступник
Министра Унутрашњих Дела,
Министар Финансија,

Стој. М. Протић с. р.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу мају 1911. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца маја ове године извршено је у Србији:

1. Убиства	14
2. Детоубиства	5
3. Нехотичних убиства	4
4. Покушаја убиства	16
5. Разбојништва	11
6. Силовања	6
7. Тешких телесних повреда	9

8. Паљевина	25
9. Опасних крађа	96
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	14 ¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	12 или 85.7%
Детоубиства	5 » 100 %
Нехотичних убиства	4 » 100 %
Покушаја убиства	15 » 93.7%
Разбојништва	8 » 72.7%
Силовања	6 » 100 %
Тешких тел. повреда	9 » 100 %
Паљевина	5 » 20 %
Опасних крађа	44 » 45.8%
Злонамер. поништаја туђих ствари	2 » 14.2%

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (8), затим помоћу *оштрог оруђа* (3), и *тупог* (3).

Узроци њиховом извршењу леже: у *међусобној свађи* за 8 случајева, у *користољубљу* за 1, и у *освети* за 1; за *четири* случаја узроци су *непознати*.

Посматрана према местима, изложена убиства извршена су по 1 у срезovima: врачарском, оба посавска, деспотовачком, белчићком, нишком, звишком, јасеничком округа смедеревског (непронађено), зајечарском (непронађено), прокучачком, косаничком, златиборском, драгачевском и моравичком.

Детоубиства извршена су по 1 у срезovima: ражањском, белчићком, белопаљаначком, зајечарском и моравичком.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезovima: белчићком, моравском окр. нишком, азбуковачком и пожаревачком.

Покушаји убиства извршени су: у срезу деспотовачком 2, у срезу добричком 2 и по 1 у срезovima: грочанском,

¹⁾ У мају месецу 1910. г. дела ових било је:

1. Убиства	30
2. Детоубиства	10
3. Нехотичних убиства	6
4. Покушаја убиства	25
5. Разбојништва	7
6. Силовања	3
7. Тешких телесних повреда	21
8. Паљевина	16
9. Опасних крађа	96
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	6

подгорском (непронађено), ваљевском, пољаничком, поречком, моравском округа пожаревачког, хомољском, млавском, качарском, прокучачком и у варошима: Смедереву и Београду.

Сва ова дела извршена су већином у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена: у срезу ужичком 2 (оба непронађена), и по 1 у срезovima: тамнавском, ваљевском, подгорском, гужанском; поречком (непронађено), ресавском, голубачком, качерском и тимочком.

Силовања су извршена по 1 у срезovima: деспотовачком, рамском, хомољском, ужичком, златиборском и пожешском.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу моравском округа пожаревачког 2, и по 1 у срезovima: подгорском, кључком, пожаревачком, звишком и ужичком.

Паљевине су извршене: у срезу параћинском 3, у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу нишком 2, у срезу моравском округа пожаревачког 2 (1 пронађена), у срезу хомољском 2 (1 пронађена), у срезу студеничком 2 (1 пронађена), и по 1 у срезovima: оба посавска, гужанском (пронађена), брзопаланачком (пронађена), жупском, деспотовачком, сврљишком, голубачком, млавском, качерском, бољевачком и моравичком.

Вредност свих ових паљевина износи око 7.900 динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 7 (3 пронађене), у срезу параћинском 6 (5 пронађених), у срезу ресавском 5 (2 пронађене), у срезу зајечарском 5 (1 пронађена), у срезу голубачком 4, у срезу жићком 4, у срезу колубарском округа београдског 3 (1 пронађена), у срезу ваљевском 3, у ср. звишком 3 (1 пронађена), у ср. прокучачком 3 (1 пронађена), у срезу колубарском окр. ваљевског 2 (обе пронађене), у ср. копаоничком 2 (1 пронађена), у срезу темпићком 2 (1 пронађена), у срезу бањском 2 (1 пронађена), у срезу посаво-тамнавском 2 (обе пронађене), у вароши Пожаревцу 2, у срезу моравском округа пожаревачког 2

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

(обе пронађене), у срезу млавском 2 (обе пронађене), у срезу качерском 2 (обе пронађене), у срезу рачанском 2 (1 пронађена), у срезу моравичком 2 и по 1 у срезовима: врачарском, тамнавском (пронађена), посавском округа ваљевског (пронађена), власотиначком (пронађена), масуричком, гужанском, јасеничком окр. крагујевачком (пронађена), поречком (пронађена), крајинском (пронађена), неготинском, трстеничком, ражањском, жупском, мачванском, поцерском, јадранском (пронађена), рамском (пронађена), пожаревачком, таковском (пронађена), орашком, тимочком, бољевачком (пронађена), добричком, ариљском, златиборском (пронађена), студеничком (пронађена), драгачевском (пронађена), трнавском (пронађена), и у варошима: Крушевцу, Ћуприји (пронађена) и Нишу.

Вредност ових крађа износи око 9-100 динара.

Злоамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу лесковачком 2, у срезу ражањском 2, у срезу копаоничком 2, у срезу мачванском 2 и по 1 у срезовима: грочанском, ваљевском, жупском, посаво - тамнавском (пронађен), морав-

ском округа пожаревачког (пронађен) и у срезу добричком.

Вредност свих уништених ствари износи око 1.200 динара.

Поред изложених дела у току месеца маја о. г. извршено је у Србији и **24 самоубиства** и то: у срезу драгачевском 3, и по 1 у срезовима: космајском, колубарском округа београдског, пчињском, масуричком, ресавском, лужничком, нишавском, мачванском, посаво - тамнавском, поцерском, азбуковачком, рамском, млавском, орашком, јасеничком округа смедеревског, тимочком, рачанском, пожешском, трнавском, студеничком и у вароши Београду.

Ова самоубиства извршена су: *вешањем 17, ватреним оружјем 5, давленијем у води 1 и тровањем 1*; а узроци њиховом извршењу леже: у болести за 7 случајева, у душевном растројству за 4, у страху од казне за 4, у грижи савести за 1, у рђавом материјалном стању за 1, у љубави за 1, у домаћој расири за 1, и за пет случајева узроци су *непознати*.

Општи преглед до сад изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	Убиства	Детубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Славања	Тешке телесне повреде	Паљевање	Опасне крађе	Злоамерних поништаја туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	2	—	—	1	—	—	—	1	4	1	2	—
2	« ваљевски	1	—	—	2	3	—	3	3	7	1	—	—
3	« врањски	—	—	—	1	—	—	—	—	2	2	2	—
4	« крагујевачки	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—
5	« крајински	—	—	—	1	1	—	1	1	3	—	—	—
6	« крушевачки	—	1	—	—	—	—	—	1	6	5	—	—
7	« моравски	2	1	1	2	1	1	—	4	14	—	1	—
8	« нишки	1	—	1	—	—	—	—	3	3	—	—	—
9	« пиротски	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
10	« подрински	—	—	1	—	—	—	—	—	5	3	4	—
11	» пожаревачки	1	—	1	3	1	2	4	6	15	1	2	—
12	« руднички	—	—	—	1	1	—	—	1	3	—	—	—
13	« смедеревски	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—
14	« тимочки	1	1	—	—	1	—	—	1	7	—	1	—
15	« топлички	2	—	—	3	—	—	—	—	4	1	—	—
16	« ужички	1	—	—	—	2	3	1	—	4	—	2	—
17	« чачански	2	1	—	—	—	—	—	3	9	—	5	—
18	Управе града Београда	—	—	—	1	—	—	—	—	7	—	1	—
Свега:		14	5	4	16	11	6	9	25	96	14	24	—

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 22. јуна 1911. године АБр. 1165, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О УВРЕДИ И КЛЕВЕТИ

од
Др. Томе Живановића

(НАСТАВАК)

Накнада се може тражити било још у тужби, било касније у току истраге и

суђења до објављивања пресуде. Но ако је дело враћено првостепеном суду од Апелационог Суда „да другу потпунију пресуду изрече (§ 265. крив. суд. пост.),“ накнада се може и онда тражити¹⁾.
1° „Као задовољење за нанету му клевету,“ т. ј. као накнада за нематеријалну, моралну штету²⁾.

1) Уп. *Oppenhof* § 188, 12.

2) § 200 немачког к. з. не помиње, да ли се може тражити накнада моралне штете, те су у књижев-

2° Као накнада „за претрпљену или могућну штету“, т. ј. као накнада за материјалну штету. Као што се види, није потребно, да је штета већ проузрокована. Довољно је, да је могућа, да н. пр. кредит није угрожен, али да постоји опасност за то.

Суд може наравно одбити тражену накнаду, али се у пресуди морају за то навести разлози, јер се против ње могу употребити незадовољство и жалба и у погледу ове накнаде³⁾. Тако суд може одбити тражиоца накнаде зато, што се штета морална или материјална не може доказати, или што налази, да је нема.

Накнада се има досудити у одређеној суми новаца, која се има једном за свагда платити, а не у ратама или у облику доживотне ренте⁴⁾. Величину исте одређује суд, но не може бити већа од 3000 динара (§ 215 а ал. 2). Ако би оклеветани нешто дуговао туженом, и дужан, да то већ исплати, суд може одбити дуг од досуђене накнаде⁵⁾. Суд не може досудити накнаду већу од тражене⁶⁾.

Ако је се оклеветани одрекао права тражења накнаде, или се је поравнао с туженим, он не може тражити, да му суд одреди накнаду⁷⁾. Одричање може бити извршено изрично или прећутно. Незахтевање накнаде у самој тужби не може се наравно сматрати као одрицање. Ако А држи, да је какав клеветник Б, и с њиме се поравна или се одрекне права тражења накнаде према њему, ни ово одрицање ни оно поравнање му не одузимају право да тражи накнаду од правог клеветника.

Ако је извршилац клевете имао подстрекача и помагача, накнада се може тражити само од некојих⁸⁾. Оклеветани може дакле тражити накнаду н. пр. само од подстрекача или само од извршиоца. Но ако је тражи од више њих, они се имају осудити на солидарно плаћање целе накнаде. Према *Hälschner*-у тражење накнаде се не може ограничити само на једног или више суделовача⁹⁾. Она се мора тражити од свију, и суд има, вели, осудити сваког од њих на солидарно плаћање целе суме, док према неким само на *pars queta*⁸⁾. Ако је накнада захтевања од више суделовача, суд може осудити на солидарно плаћање исте или све њих или само некоје или само једног. Према *Binding*-у подстрекачи и помагачи не могу бити осуђени на плаћање накнаде⁹⁾.

„Тражење ове накнаде, вели се у § 215 а ал. 3, лишава оклеветаног права да тражи накнаду штете по одредбама грађанског законика (§ 822)“. Из тога излази, да тражење накнаде штете по одредбама Грађанског Законика не лишава

ности мишљења подељена. Потврдио *Otshauseu* § 188, 2, прот. *Oppenhof* § 188, 17.

1) Уп. *Oppenhof* § 188, 1.

2) Уп. *Otshausen* § 188, 8, *Oppenhof* § 188, 18.

3) Уп. *Oppenhof* § 188, 18 а.

4) Уп. *Oppenhof* § 188, 10, 11.

5) Уп. *Oppenhof* § 188, 7.

6) Тако и *Frank* § 188 I 2, *Otshausen* § 188, 5 и 9, *Oppenhof* § 188, 8

7) 1 603, и 5.

8) Тако *Stenglein* 9 § 24 342, *Schwarzer* 10.

9) *Grundriss* 223.

оклеветаног права на тражење исте у кривичном спору. Но ако је по тражењу накнаде у грађанској парници донета извршна пресуда, којом се досуђује право на накнаду, има се узети, да се накнада не може тражити у кривичној парници¹⁾. Ако се пак тражилац накнаде одбије у грађанској парници извршном пресудом, он је може тражити у кривичном спору²⁾. Из цитиране одредбе се види, да тражење накнаде у кривичном спору лишава права на тражење исте грађанском парницом, било да је оно тражење имало успеха или не.

У наведеној алинеи се даље продужује: „ну оклеветани је властан уместо накнаде из првог одељка овог параграфа тражити особеном грађанском парницом накнаду исплате“.

Накнада штете, на коју би био осуђен клеветник, је једна врста оштете, дакле не казна, што се види из самог законског текста, јер се вели: „може суд... осудити оптуженог, *поред казне*, још и на то да оклеветаном да накнаду у новцу...“³⁾. Ово је и у књижевности претежно мишљење⁴⁾. Неки је међутим сматрају као једну *приватну казну*⁵⁾, неки као *оштету досуђену у облику приватне казне*⁶⁾, а *Weinrich* као *принудно поравнање*⁶⁾.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА

КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

од

М. С. Ђуричића

члана Касационог Суда

(НАСТАВАК)

Према свему напред изложеноме, Апелациони Суд налази, да су кантарске признанице оне исправе, које је предвидео § 147. к. зак. и да се преправљање истих у намери да се неко на штету другог користи, — казни по наведеном § 147. к. зак., а да овде не стоји, превара — § 251. крив. зак.⁴⁾.

Општа Седница Касационог Суда усвојила је ове противразлоге одлуком од 19-X-1910. № 11402.

3. Исти случај фалсификата и под истим околностима.

Првостепени Суд нашао је да стоји дело преваре из § 253. к. з., а кажњиво по § 252. к. зак. [Пресуда шабачког првост. суда од 3-XI-1910. г. № 41504].

Апелациони Суд, мотивишући пресуду као и у ранијим случајевима, нашао је да стоји дело фалсификата из § 147. крив. зак. [Пресуда I Од. Апел. Суда 27-I-1911. — № 422].

¹⁾ Тако *Oppenhof* § 188, 13. *Prot. Frank* § 188 II, *Olshausen* § 188, 10.

²⁾ Тако *Frank* § 188 II, *Olshausen* § 188, 10. *Graf zu Dohna Die Stellung der Busse* (1902) 44. *Prot. Oppenhof* § 188, 13. *Rosenfeld Die Nebenklage* (1909) 185.

³⁾ В. *Olshausen* § 188, 2.

⁴⁾ *Reber* 146, *Klebs GA* 19 25.

⁵⁾ *Merkel* 235, *Schiltze* 364, *Stenglein GS* 24 327, *Herzog GS* 29 419.

⁶⁾ *Haftpflicht* 125.

Ову пресуду оснажио је и Касациони Суд. [I 2-III-1911. — № 2898]. Сад ћемо прећи на критику изнетих судских одлука.

Пре свега погрешан је разлог примедба под № 10613, да је и код фалсификата и код преваре намера једна и иста т. ј. да се неистинитим представљањем фактичког стања прибави каква корист или да се другоме шкоди. Кад се сравне прописи §§ 147. и 251. к. зак. одма ће се увидети да између ових дела има разлике. Тако код преваре [§ 251. к. зак.] се тражи искључиво имовинска корист или штета, а код фалсификата [§ 147. к. зак.] корист или штета у опште. Према овоме и ако се по нашем казн. зак. за деликт фалсификата тражи и намера за оштећење [Intention de nuire, Schädigungsabsicht] ипак не може бити ни говора о томе да се ови деликти по нашем казненом закону поклапају¹⁾.

Напротив, ови се деликти не поклапају ни онда, кад се као елемент фалсификата узима имовинска корист. Таква је деликт формиран у § 268. нем. казн. зак., па ипак ни ту се деликт фалсификата не губи већ само долази у идеални стицај с деликтом преваре²⁾.

Сем тога нелогично је да се *de lege lata* за дело тежег фалсификата исправе [фалсификат с намером за оштећење или чак за имовинску корист] примењује казна, прописана за деликт преваре који је блажији од фалсификата, јер би отуда изашле рђаве консеквенце. Кад би се ово хтело усвојити, онда би се морало приступити рационалној реформи законодавства о превари и ту предвидити као квалификовани деликт — превару извршену среством фалсификата исправе³⁾.

Исто је тако погрешан и онај разлог примедба, као да само „извесне“ исправе могу бити објект фалсификата, и да кантарске признанице нису такве исправе.

¹⁾ Ми се овде не можемо упуштати у опширно излагање разлога, који стоје за то: да је у опште *de lege ferenda* погрешно у елементе деликта фалсификата уносити поменути момент — намеру за оштећење, већ ради тога упућујемо на наше мотиве у књизи „Пројекат и Мотиви Казненог Законика за Краљевину Србију, на стр. 436 и сљ.“

²⁾ Види *Olshausen, Kommentar zum Strafgesetzbuch für das Deutsche Reich, Siebente Auflage, Berlin, код § 268 п. 9. б)*, где се утврђује разлика између ових деликата. Исто тако *Dr. Karl Binding, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, Besonderer Teil, Zweite Hälfte, Leipzig, 1901. J., на стр. 209.* и примедба под 1) и тамо означени писци.

³⁾ Види о овоме *de lege ferenda* интересантна разлагања проф. Вајсмана [Prof. Dr. Jakob Weismann, in *Greifswald*] познатора аутора о фалсификатима исправе, у књизи *Vergleichende Darstellung des Deutschen und Ausländischen Strafrechts, Band VII, Berlin 1907. J., на стр. 356., 357. и 358.* као и у нашим мотивима за пројект казненог законика, на стр. 442. и 443.

Он предлаже да се у овом случају казна одређује за дело преваре, која је квалификована употребом лажне исправе, тако да овај случај представља тежу врсту преваре. Ово би се, по мњењу Вајсмановом могло постићи и тиме, што би се у општем делу законика прописало правило: да се употребом какве лажне исправе, као срество за извршење каквог кажњивог дела, има увек да узме код тог дела, као основ за поштрапање казне.

Ми смо изнели и разлоге, са којих сматрамо, да је овај предлог уваженог аутора, погрешан и зарад тога упућујемо на поменути наше мотиве, као и на мотиве за немачки казнен законик у „Пројекту Казн. Зак. за Краљ. Србију“, на стр. 437. и 438.

Ну, овде је учињена основна погрешка још и у томе, што се заборавило, да су кантарске признанице *јавне исправе*, издате од надлежне општинске власти, у законом делокругу њеног рада [§§ 187. и 188. гр. с. п.] и да ту нема више ни потребе ни разлога позивању на § 147. к. зак. и на тако изнету дефиницију појма исправе, у смислу казненог законика. § 147. даје дефиницију исправе, кад је исправа приватна, а јавне се исправе увек издају само о таквим фактима, која су од вредности за правне односе и о томе не може бити ни говора да свака јавна исправа може бити објект фалсификата.

Друго се нешто, ваљда, овде хтело рећи, и то у погледу употребе ових исправа, па то није лепо у примедбама обухваћено. Ту се вероватно мислило на то, да се кантарске признанице издају од општинских власти једино у цели потврде тога факта, да је општини плаћена мерина, за извесну количину премемерене робе. Ово је тачно, али то ни у колико не смета постојању фалсификата. *Исправа се не мора употребити ради ваљања само према ономе, који би по тој исправи могао имати право или обвезу; она се не мора употребити у оној цели, зарад које је издана, довољно је то ако се она употреби као права, дакле у цели доказивања*¹⁾. Не може се порицати да се кантарском признаницом, од стране власти не потврђује и то: да је на општинском кантару премемерен одређени број цакова извесне робе и да су они имали *извесну тежину*. Сад, кад је та роба продана и испоручена купцу, па се оваква признаница преиначи тако, што се повећа тежина робе (или уједно и број) цакова, па таква исправа употребити према купцу у намери да се од њега изузме више новаца, но што би припало за стварно предату робу, онда је очевидно да у таквој радњи стоји дело преиначења правне јавне исправе и њена употреба, у намери да се прибави корист и купац оштети. *Трговачки зуз увео је овакав начин употребе означених исправа, и фалсификатор при преиначењу и употреби ове исправе, према утврђеном зузусу, одредио је исправу за доказивање тога факта, који је такође од власти у њој оверен и има вредности за правне односе. Према овоме овде стоје сви битни елементи за постојање деликта фалсификата исправе*²⁾.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

¹⁾ Види *Binding, ibidem*, стр. 207. и прим. под 4) и тамо наведене одлуке *Reichsgericht-a*.

²⁾ Види излагања *Binding-a, ibidem*, стр. 163.

В. излагања проф. *Weismann-a*, у *Zeitschrift für die gesammte Strafrechtswissenschaft, XI Band, 1891. f.*, у расправи „*Der Tatbestand der Urkundenfälschung*, на стр. 63, где се вели: „... Употребом исправе добио је њен садржај правни значај и при питању о фалсификату исправе има се једино и искључиво водити рачуна о значају, који је исправи *тек употребом придан*“.

Фалсификовани рецепт употребљен је на то, да се из апотеке добије какав раствор арсена, који се може добити само по лекарој наредби. Овде рецепт има правни значај у толико и само у толико, што по постојећој уредби о апотекама, апотекар не би без њега смео издати ову материју. То, што ре-

О ИЗВРШЕЊУ КАЗНЕ

(НАСТАВАК)

Солуција коју освештава француски закон од 1892. није дакле у вези управо са ниједним од разних начина урачунавања које допуштају друга страна законодавства. То је средња солуција, смишљена у духу мудре правичности. Али нови члан 24. садржи други параграф, који је доцније додат и који предвиђа специјално две хипотезе које је постављао стари текст. Тиче се периода превентивног притвора који почиње у моменту кад је осуда била изречена и траје док она постане дефинитивна. За овај део притвора урачунавање је обавезно и *судија га не може одбацити* у ова два случаја: 1^о ако осуђени није употребио правно средство против пресуде или одлуке; 2^о ако, пошто је употребио правно средство, његова казна буде смањена по његовој апелати или жалби. Али у другим случајевима, т. ј. кад осуђени не успе са жалбом, има ли места законском урачунавању, са овлашћењем судије да га одбади? Ово питање није јасно решено ни у самом закону, али у опште преовлађује мишљење да има места законском урачунавању и у овим другим случајевима, осим ако га суд није одбадио специјалном и мотивисаном одлуком. Разлог је оваквој солуцији овога питања у напред поменутом другом случају, то: што апелациони суд у погледу на овај други период превентивног притвора има исту власт оцењивања као и за први период, осим два случаја у којима се урачунавање у опште не може одбацити.

У примени принципа урачунавања треба дакле разликовати два периода превентивног притвора: 1^о период који претходи изреченој осуди; 2^о период који тече од изречене осуде до извршне осуде¹⁾.

У првом периоду, урачунавање превентивног притвора у казну је законско, али није обавезно за судију. Ако он хоће да *цело* превентивни притвор буде одбијен од казне, он нема ништа да каже; ако хоће на против да одбади урачунавање целог или једног дела превентивног притвора, он треба то да нареди *специјалном и мотивисаном одлуком*.

цент може имати правне вредности и у неком другом погледу, у овом случају — за питање о фалсификату исправе — потпуно је равнодушно итд.».....

«Заложница је фалсификована на тај начин, што је стављена већа сума процене заложеног предмета, да би се заложница боље продала. Reichsgericht је узео да стоји фалсификат исправе». [Weismann, *ibid.*, стр. 62].

Види Hugo Meyer-Allfeld, *Lehrbuch des Deutschen Strafrechts*, Leipzig 1907., на стр. 608 и прим. под 35) и 36) и тамо наведени писци и одлуке Reichsgericht-а:

«...Исправа мора бити употребљена у цели ваљаба, али то не мора бити ради прибављања важности фактима, који су оверени у исправи и на њој заснованим правима. Напротив употреба лажне исправе стоји већ тада, кад се исправа, као оверовно средство, употреби у опште за какав било правни циљ, и. пр. кад би ко показао какву заложницу, у намери да себи прибави кредит».

Види Ценић, *Објасњење Казнителног Законика*, код § 147., стр. 514 и 515, у истоме смислу.

¹⁾ *Garraud. — Traité théorique et pratique du droit pénal français*. Стр. 324.

Али у примени превентивног притвора треба водити рачун о следећим напоменама:

I. Превентивни притвор који је осуђени издржао пре пресуде може се односити на дело које мотивише осуду, али ово није неопходан услов за урачунавање превентивног притвора и ово се ограничење не тражи.

II. Урачунавање *целог* превентивног притвора врши се код *сваке* казне лишења слободе. Француски закон одбија дакле како шири систем који примењује урачунавање не само у трајање казни лишења слободе, него и у трајање казни ограничења слободе и на осуде на новчану казну, тако и ужи систем који ограничава урачунавање на затвор за преступна дела.

III. Закон усваја средњи систем између режима обавезног урачунавања и режима факултативног урачунавања. Заиста, у принципу, урачунавање је законско и целокупно: *законско* т. ј. одобрено директно законом; *целокупно*, т. ј. одобрено за цело притвор. Ипак је допуштено судовима да одступе од овог дуплог карактера т. ј. да од стране урачунавање за цело притвор или један део притвора.

Али с једне стране ако то они нису учинили, законско и целокупно урачунавање постаје последица њихове пресуде; а с друге стране судови могу да одбију бенефицију урачунавања само специјалном и мотивисаном одлуком. Да би добро изразио своју мисао у овом погледу закон није рекао судијама: *моћиће урачунати*, већ: *моћиће неурачунати*. Он је поставио као правило целокупно урачунавање превентивног притвора код сваке казне која повлачи лишење слободе и ако даје овлашћење судовима да одступе од овога правила, ипак их приморава да у случају кад нађу да треба одступити, ова тотална или делимична дерогација буде предмет специјалне и мотивисане одлуке у пресуди или решењу.

Ове обсервације немају примене по нашем кривичном законнику, у коме као што смо већ рекли, не постоји систем законског урачунавања превентивног притвора. Казали смо већ да § 64. кр. зак. предвиђа само урачунавање *неправедно* одлежаног притвора у случајевима који су одређени у овом §-у, а не *сваког* превентивног притвора, и за поменуте случајеве *неправедно* одлежаног притвора употребљује реч: *узимаће се*, из чега излази: да је ово урачунавање *неправедно* одлежаног притвора у овим случајевима о којима је реч у § 64. обавезно.

IV. Које је време лишења слободе које треба разумети под превентивним притвором који се рачуна у казну и колико је његово трајање?

Лишење слободе, које се везује за ислеђење каквог деликта или извршење казне, може да произлази било услед хапшења без специјалног документа (на пример хапшење у случају *flagrant délit*), било услед хапшења на основу специјалне исправе која га овлашћује, као што је наредба за хапшење и хватање. Француски касациони суд је нашао: да израз *»превентивни притвор«* у закону од 1892.

има ограничен и технички смисао¹⁾. Другим речима, он сматра да треба да се урачуна у казну само време које је преведено у судском притвору услед извршења наредбе о хапшењу или хватању.

б). Као почетак при урачунавању узима се редовно и стварно хапшење притвореног на основу законске исправе, а не време које тече од протокола примања притвореног у затвор који је у наредби о хапшењу одређен. Следствено, треба урачунати осуђеноме на затвор време које је провео у затвору места где је био притворен, било у Француској, било на страни. Тако у случају екстрадиције, хапшење које изврши страна власт по налогу француске власти, и притвор на страни до дана кад је екстрадиција одобрена треба да се урачунају у казну коју изриче осуда.

(СВРШИЊЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(НАСТАВАК)

Једнога јутра апсанција, који је дошао да изведе двојицу њих, заборави затворити врата, ја то приметим и сиђем у приземље. Осмотрити све био је посао једног тренутка. Дан је тек свитао, притвореници сви спаваху, на степеницама нисам срео никога, никога не беше ни на капији, ја је отворим, али апсанција, који је преко пута затвора у бараци био ракију, примети ме и скочи да ме гони вичући из свег грла: држите га! држите га! Он је имао много да виче јер улице беху пуне, а пада за слободом даваше ми крила. За неколико минута био сам изван његовога догледа и одмах уђем у једну кућу у кварту *»Св. Спасилац«*, где сам био сигуран да не ће ни помислити да ме траже; али због другог је требало што пре отићи из Лиља, где сам толико био познат да нисам могао остати дуже времена.

Пред ноћ наредише потеру и дознам да су капије затворене: не могаше се друкчије изаћи него кроз капијике где су се пазали као шилбоци полицајци и преобучени жандарми да пазе на сваког који се појави. И због тога решим се да се спасавам прескачући бедем. Познавајући потпуно место дошао сам у 10 сати увече на бедем Богородице, које сам место сматрао као најзгодније за извршење мога плана. Пошто сам за једно дрво везао уже, које сам био понео, почнем се спуштати. Тежина мога тела вукла ме је јаче него што сам ја рачунао, а уже ми је тако палило руке да сам био принуђен пустити се на петнаест стопа изнад земље. Падајући нагњечим десну ногу тако јако да је било у питању да ли ћу изаћи из шанца и мислио сам да у томе нећу никад успети. Нечувена напрезања извукосе ме најзад из шанца али сивав на потпорни зид било ми је немогућно кренути даље.

Лежао сам ту кунући шанчеве, уже, убој, што ме не ослободише свих мука, кад наиђе један човек са колицама, која имађаше сваки у Фландрији, и за један талир од шест динара, који сам последњи имао, натовари ме на колица и одвезе ме у оближње село. Дошавши његовој кући он ме положи на кревет, испра ми ногу ракијом и сапуном, а његова жена најревносније му помагаше гледајући непрестано моје одело каљаво од блата у шанцу. Они ме нису питали ни за шта, али видећи да им сам треба да објасним, и да би се за то спремио, под изговором да ми треба одморити се, умолим моје домаћине да ме оставе за часак. Два сата доцније зовнем их правећи се да сам спавао, и у мало речи кажем им да сам пењући уз бедем укријумчарени дуван пао, а моји другови гоњени од царинара беху принуђени да ме оставе у шанцу, и додадох, да моју судбину предајем у њихове руке. Ови добри људи, који су мрзели царинике тако свесрдно као сваки граичар ма које границе, увераваху ме да ме не би издали за цео свет. Да их пробам питао сам их да ли би ме могли превети олу који становаше с друге стране; они ми одговорише да би то било излагати се и да би боље било причекати неколико дана док мало оздравим. Ја то примим и да би отклонио сваку сумњу уговоримо да сам ја њихов рођак у гостима. Нико више није чинио никакве примедбе.

Миран са ове стране почео сам мислити о мојим стварима и о томе шта треба да предузнем. Требало је нема сумње побећи из земље и прећи у Холандију, али за извршење тога плана новац је био неопходан, а ја сем сата, који сам поклонио домаћину, нисам имао више од четири ливре и десет суа¹⁾. Могао сам лако отићи Франсину, али сам знао да ме тамо вребају, а послати макак глас значило би издати се намерно. Требало је у најмању руку чекати да се она прва ревност у тражењу угаси, и ја сам чекао. Петнаест дана прођоше, па се решим да напишем Франсини коју реч. Поверим то моме домаћину и кажем му да је та жена посредник кријумчарима. Он изврши марљиво поруку и врати се са сто двадесет долара у злату. Сутра дан се опростим са мојим домаћинима, који су ми врло мало наплатили, и после шест дана стигао сам у Остенде.

Моја намера, као и први пут кад сам дошао у ову варош, била је да пређем у Америку или у Индију, али ту сам нашао само данске и холандске бродаре, који ме нису хтели примити без исправа. Међутим новац који сам донео собом трошаше се све више и приближавао сам се опет оном стању на које се човек више мање навикне, али које зато не оставља мање непријатности. Новац свакако не ствара ни генија, ни талент, ни бистрину, али спокојство душе и самопоуздање, које он даје, омогућавају да се накнаде све ове особине, док без самопоуздања оне се јузајамно поништа-

вају код многих личности. Из тога излази да у моменту кад највише требају сви извори духа да би се набавио новац, човек се налази лишен свих тих извора само због тога што нема пара. Ја сам без сумње био у овом последњем реду, а међутим требало је јести, посао, који често врло тешко појме они срећни, који мисле да за то треба само имати апетит.

Често пута су ми говорили о бурном и приносном животу обалских кријумчара, притвореници су ми га чак хвалили са одушевљењем, јер то често из страсти раде и они људи који се по полагају и имању излажу великој опасности. Што се тиче мене, признајем, да ме није ни мало примамљивало то што је се морало целе ноћи проводити на стрмој обали, у стеву, изложен свима познатим ветровима, и још горе, и пушкама царинара. И са истинском одвратношћу улутно сам се кући некога Петерса, кога су ми означили као кријумчара, који ме може примити. Његову сам кућу нашао по галебу са раширеним крилима прикованом на капији, а нега сам затекао у неком подруму, међу конопцима, платнима, веслима, мрежама и бурадима, као у неком лађарском магацину. Из загушљивог и смрдљивог ваздуха, који га је окружавао, он ме одмах гледаше са неповерењем што ми се учини као рђав знак, и донета моје се предосећање у брзо испуни. Јер тамо сам био казао зашто сам дошао кад ме он стаде ударати једном мотком по леђима. Можда бих се ја одупро са успехом, али изненађење ми тако рећи одузе и помисао да се браним. У осталом видео сам у авлији по туцета лађара и једно великог пса из Новог Света, који би ми смрсали конце. Нашав се на улици покушао сам да себи објасним овај особити пријем и дође ми помисао да ме је Петерс мора бити сматрао за уходу и као таквог ме и угостио.

По овом размишљању решим се да свратим код једног продавца клековаче, коме сам поверио ствар, те да ми он помогне. Он поче смејући се мојој неприлици и доврши казујући ми лозинку, која ми је требала осигурати слободан приступ код Петерса. Овако научен упутим се опет страшном гнезду пошто сам напунио џепове великим камењем, које ме у случају новог напада може заштитити при одступању. Срећом ова ми муниција није требала. На речи: *чувајте се морских паса* (царинара) примише ме готово пријатељски, а моја снага изгледала им је као врло корисна у њиховом занимању где често треба брзо с једног места на друго преносити најтеже товари

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине чачанске, актом својим Бр. 5479, пита:

»1. Извесни грађани ове вароши, актом својим представили су овоме суду, да се до њихових кућа, за непуних 10 метара, налази имање извесног овдашњег грађанина, на коме исти копа земљу и прави циглу и цреп, и да се услед овога по истом имању праве грдне рупе, дубоке до три метра, у којима се вода услед јаких киша слива и овде стојањем усмрди и по истој жабљаци праве, што је опасно по здравље њихово и деце им, па и само имање њихово, — па су молили, да суд сопственику, забрани даље копање земље на овоме имању и прављење цигле и црепа, а сем овога нареди му да ископане рупе заспе.

На основу овог захтева, суд је ово општински, средством вештака, у смислу §§ 33. тач. 9. полиц. уредбе и 55. и 56. крив. пост. учинио увиђај на лицу места, и овим је утврђено: да су наводи у напред означеној представи истинити, и да се циглана налази до кућа њихових у даљини за непуних 10 метара, па и до саме вароши.

Услед овако нађеног стања, а са погледом на § 368. казн. зак. суд ово општински решењем својим од 7. маја тек. год. Бр. 3990, забранио је сопственику циглане даље копање земље и прављење цигле и црепа, а сем овога наредио му, да ископане рупе заспе у року за три месеца.

Ну по жалби сопственика, чачански првостепени суд решењем својим од 3. јуна т. г. Бр. 13.811; поништио је решење суда овог са разлога: што је потребно да се према плану вароши Чачка изврши накнадни увиђај и констатује, да ли се имање жалиочево на коме је циглана, налази у реону варошком или не, јер се из учињеног увиђаја не види: на основу чега је нађено, да је дотично имање у реону варошком.

Како у § 368. казн. зак., нити ком другом специјалном закону, није ништа казано, у ком растојању циглане могу само изван вароши постојати, настало је питање, да ли и кад би се накнадним увиђајем према примедбама чачан. првостепеног суда утврдило, да се имање жалиочево на ком прави циглу и цреп и рупе копа, не налази у реону варошком, — може жалилац и даље копати земљу на истом имању и правити цигле и цреп, пошто се исто имање налази до саме вароши и непосредној близини кућа молиоца; па с тога суд овај моли то уредништво да му и оно изнесе своје мишљење по овоме у првом наредном броју — како би се у конкретном случају могао управљати, јер у овдашњој вароши има више циглана које се налазе ван реона варошког, до саме вароши;

2. Код овог суда често долази у примени § 375 а. казн. зак.; а нарочито други одељак, који се односи на заузеће приватног добра.

Како тужиоци у овим приликама неће суду да пруже и доказе за своје право, већ хоће као доказом да се послуже судским увиђајем или тапијама туженог, услед чега често се и грешни при доношењу одлука у предметима ове категорије, — то са погледом на ово, а

¹⁾ Свега четири и по динара. Пр.

како се и § 34. полиц. уредбе тражи да тужиоц своје тужбене наводе несумњиво докаже, — то се моли уредништво да и у погледу овоме изнесе своје мишљење, а на име:

а) Да ли у опште тужиоцу као доказ за заузеће може послужити судски увиђај и тапија туженог; а нарочито кад тужилац има тапију на своје имање, коју има да покаже;

б) Да ли се при сваком увиђају о заузећу има мерити прво имање туженог, па ако се констатује да тужени има више имања но што му тапија гласи, да имање тужиоца не треба мерити, и тиме констатовати да заузеће постоји, — или треба прво премерити имање тужиоца, па тек кад се констатује да он нема имања колико му тапија гласи, мерити имања оптуженог;

г). Када се премером имања тужиоца утврди да он има земље колико му тапија гласи; а премером имања оптуженог утврди да има више но што му тапија гласи; коме припада овај вишак, — да ли тужиоцу који тужи или туженом у чијој се државини имање налази.

Ово је потребно стога суду да зна, што по овоме вештаци погрешно мишљење имају, а на име: они налазе да кад се премером имања туженог утврди да има више имања, но што му тапија гласи, да не треба мерити имање тужиоца?

— На ова питања одговарамо:

1. Према члану 7. закона о местима од 16. јуна 1866. године, свака варош и варошица мора имати план по коме ће се развијати, и тим је планом одређен и простор, који варош захвата.

С обзиром на ово законско наређење, а према ономе како гласи § 368. кр. закона, не могу се затворити циглане које нису на варошком простору, па макар биле и у непосредној близини овога, јер су ипак „изван“ вароши.

Али, ако се не може забранити њихово постојање, може се учинити да оне буду тако уређене, да не буду легло заразе за варошко становништво у опште, а суседе на посе.

Јер, мора се признати, да саме циглане, без рингофа, не могу бити ни од какве штете, ако се не остављају дубоке руке, где се скупља киша и вода устоји, те после својим смрадом кужи и квари ваздух.

Треба, дакле, сопственике циглана казнивати не зато, што су им циглане у близини вароши, него зато, што не затрпавају руке у које се вода слива и прави жабоквечина.

Како, опет, за кривце ове врсте нема у кривичном закону нарочите казне, то се мора издати нарочита наредба у смислу § 326. кр. закона, или тражити од окружног физикуса, да он тражи отклањање те сметње у смислу тачке 8. чл. 9. закона о уређењу санитарске струке и чувању народног здравља.

Начелство је у повољном полажају да то спречи у толико пре, што њему стоје на расположењу и мере из чл. 33. поменутог закона, у смислу расписа г. Министра Унутрашњих Дела од 7 јула 1884

г. СМ 3907 и од 3. септембра исте године СМ 5263, који су доцнијих година понављани небројно пута, нарочито сада, када је службено објављено, да се појавила колера у извесним државама, те треба отклањати све оно, што може послужити као згодна земљиште за њено развијање; и

2. Докле је по грађанском судском поступку, диспозиција спора у рукама парничних страна, те на свакој од њих лежи дужност да оно што каже и докаже, дотле у кривичном судском поступку важи начело, да се и кривац мора бранити и доказивати да не постоји оно што је против њега изнесено.

Према томе, тужени мора да поднесе тапију, ако је има, кадгод се тапијом тужиоца или сведоком сведока утврђује да је захватач, те да се на тај начин брани, ако, наравно није крив.

Наравно да тужилац и треба и мора да поднесе своју тапију, као доказ за своје тврђење, јер ако нема ове или сведоке сведока, ако тапије нема, чиме би се утврђивала кривица туженог, онда не би против њега постојали докази, па не би могао бити ни кажњен, баш и ако би његова тапија и показивала неки вишак, пошто би тај вишак могао бити захваћен од имања суседа с друге стране, или у опште кога другог, који је некада био сопственик, или чак и сама тапија била погрешна.

Прво, дакле, тужилац треба својом тапијом да докаже, да он сада нема онолико простора, колико по својој тапији треба да има, а за тим да се утврди: да тужени има више од онога, што по тапији треба да има, па тек тада да буде кривац.

У случајевима заузећа, вештачки извиђај има да констатује само стање које тапије и тужиоца и туженог показују, а судско је да оцењује: стоје ли докази против туженог или не.

Према томе кадгод тужилац има тапију а неће да је покаже, не може се узети да је његово тврђење доказано, па ни тужени не може бити осуђен, као што не може бити осуђен ни у оном случају ако има више од онога, што му по тапији припада ако само тужилац им онолико, на колико по својој тапији има права, јер за онај вишак код туженог треба да се јави прави сопственик.

Ако се зна да тужилац има тапију, али неће њоме да се користи, него се позива на сведоке, у том случају суд мора по дужности да тражи препис ове од дотичних власти, код којих је тврђена, пошто се мора извидети све оно што оде и на штету и у корист окривљеног (§ 51 кр. с. пост. и §§ 33. и 34. П. Уредбе), јер код јавних исправа, нема места сведоци сведока.

Сведоци могу бити доказно средство само онде, где тапија апсолутно не постоји.

Ако би ко од тужиоца истицао да му је тапија погрешна, он би исправку њену могао тражити само редовним грађанским спором.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Одлука опште седнице Касационог Суда од 14. јуна 1911. г. № 8790.

Код првостеп. суда за округ београдски били су оптужени Д. М. и још шесторица, и то сем Д. М. остали што су као општински часници оптуженом Д. М. потврдили лажну тапију 14. октобра 1907. год. и издали му лажно уверење 13. октобра исте године, тиме су себи створили кривицу казниму по § 111. крив. зак., а оптуженог Д. М. зато, што је пред влашћу неверно стање представно и уверењем и тапијама послужило се за кредит у 2000 динара код приват. тужиоца А., чиме је себи створио кривицу казниму по II одељ. § 149. крив. зак.

Првостепени суд је по свршеном извиђању нашао да према општин часницима стоји дело казнимо по § 111. крив. зак., а према оптуженом Д. М. дело из II одељ. § 149. крив. зак. и својом пресудом од 7. марта 1911. г. № 10690, осудио је све општ. часнике по 2 године робије сем М. М. кога је ослободио казне као невин, а Д. М. са три године робије. Апелациони Суд је преиначио ову пресуду првостеп. суда пресудом својом од 25. априла 1911. г. № 2253, што је све оптужене па и М. М. осудио са по 4 године робије.

По по жалби оптужених и њихових бранилаца, Касациони Суд, примедбама својим од 25. Маја 1911. год. № 7548, поништио је пресуду апелационог суда са разлоге:

„Апелациони Суд је требао да, поред осталог, извиди и оцени: да ли, и у колико, може бити кривичне одговорности по овом оптужењу за горепоменуте оптужене, када је, испитом заклетих сведока М. М., И. К. и Д. Б. утврђено, да је оптужени П. М. приликом потписивања инкриминованог уверења, скренуо био пажњу свима оптуженима, да опт. Д. има у задрузи два малолетна брата, и матер; али да им је тада објаснио присутни српски писар Ч. А. да то не чини ништа, јер се задужење чини код Управе Фонда; и према томе да узме у обзир да ли оптужени нису у заблуди — услед оваквог објашњења — потписали уверење, верујући да тиме не чине никакво кривично дело, а немајући разлога да сумњају у истинитост тврђења њиховог полициј. чиновника. Ова оцена је у толико потребнија, што је поротном пресудом првостеп. суда окр. београд. од 7. марта 1911 № 10689, коју је и Касациони Суд оснажио, по овом истом кривич. делу према једном од сакриваца Р. М. оптуженом за исто дело под истоветним околностима, — донета, овој сасвим противна одлука којом је Р. као невин пуштен, са напред наведених разлога.“

Апелациони Суд није примио ове примедбе касац. суда већ је 4. јуна 1911. г. под № 3266 дао противразлоге:

„Истрагом вођеном по овом предмету утврђено је, да су оптужени општински часници као такови по захтеву оптуженог Д. М. издали уверење 13. октобра 1907. г.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

под Бр. 2363, у коме су неверно констатовали: да *оптуђени Д. у својој задрузи сем њега и матере му С. нема више ни једне порез облагајуће нити пак од пореза ослобођене главе*; као и то, да *нико други, сем њега, не полаже право својине на непокретно имање, описато у његовим двома баштинским тапијама од 12. октобра 1907. год.*

Овакво стање ствари, које Д. означаје за јединог наследника помен. непокрет. имања, оптуђени часници општински констатовали су и у потврдама помен. тапија под № 2365 од 14/X 1907 год. и под Бр. 2366 од 13/X 1907 г.

На основу овакве потврде општин. суда, тапије су утврђене и од првостепеног суда.

Како се пак уверењем суда општине б. од 24. септем. 1909. год. под Бр. 2251 утврђује противно наводима у горепомнутом уверењу и тапијама, јер се, као што оптуђени Д. признаје, овим уверењем тврди, да је баштиник оптуђени Д. у време вршеног убаштињења (месеца октобра 1907 г.) имао у задрузи још два малолетна брата, а сем тога на поменутом имању имала је право удовичког уживања њихова мати С. — то у радњи поменутих општинских часника, који су знали да поменути уверењем тврде противно фактичком стању ствари у корист оптуђеног Д., — стоји дело издања лажне исправе, које се казни под § 111. крив. зак., а за оптуђеног Д. који се лажним уверењем и тапијама послужио, стоји дело из § 149. крив. зак.

Кривица је њихова доказана *пикри-минисаним исправама* (уверењем и тапијама) — § 232 крив. с. пост. и признањем њиховим — § 235 крив. с. пост.

Да би могло бити кривично одговорности за оваква дела, законодавац у поменути законским прописима тражи: да је прављење или употреба лажне исправе склопано са намером за добит своју или другога или за штету другога, дакле, тражи, да као последица прављења лажне исправе буде или може да буде добити или штете чије.

У овом случају корист за оптуђеног Д. односно штета за прив. тужиоца види се из факта: што је оптуђени Д. поменуте лажне тапије — по којима је он једини господар земаља на које тапије нема, — заложно као гаранцију за 2000 динара, колико је на зајам узео од приват. тужиоца А. и што се прив. тужилац, кад је дошло време исплате поменутог потраживања, није могао исплатити из имања, од кога је имао у залози тапије, због тога, што све имање у тапији означено као искључива својина Д. — ово није било Д. — а већ и браће му.

Дакле по томе, што је оптуђени Д., знајући да није искључиви и једини сопственик имања од кога је хтео тапије да добије, настојао да добије и добио од суда и одбора општинског уверење и потврду на тапијама: да је он једини сопственик поменутог имања; а нарочито по томе, што је на основу поменутих тапија, као залог, од приват. тужиоца подигао 2000 дин. зајма, јасно се види намера Д.-ова: да је хтео прибављањем лажне исправе

у смислу у ком је издата, себи да створи већи кредит, као једини сопственик имања по поменут. тапијама, а употребом исте, да се користи: да узajми више, но што би могао добити, да је се из тапија видело фактичко стање ствари, јер поверилац друкчије кредитира онога, који је једини сопственик извесног познатог имања по тапији нарочито, а друкчије онога, који то исто имање има да дели са још неколико њих.

Да је за приват. тужиоца из овога посла произашла штета, види се из решења начелника среза колубарског од 9. октобра 1910. г. № 16.413, по коме оптуђени Д. нема довољно по закону имања, одакле би се поменуто потраживање приват. тужиоца од 2000 дин. могло исплатити.

Изјаве сведока, поменутих у последњим примедбама Касационог суда, који су потврдили: да је оптуђени П. М. приликом грађења помен. уверења пред судом и одбором општинским констатовао: да уверење не одговара фактичком стању, — кад се доведе у везу са фактом: да су и поред тога и оптуђени П. и сви остали општински часници, који су преко П. упознати са стварним стањем задруге, оптуђеног Д. ипак овоме издали уверење, које је противно стању ствари, — баш је то доказ против оптуђених, да су *свесно и са знањем*, а не у заблуди издали лажно уверење и поменуте тапије.

Оптуђени нису малолетници, већ зрели људи, који по своме позиву, као општински часници, знају сву тежину последица, кад се на поменути начин озваничи из-

весна неистина, па је неприродно и без вредности узимати у вид и ма какву оцену то што су се оптуђени могли завести тумачењем полиц. чиновника, који никојим законом није позван да учествује у издавању поменутог уверења.

Да апелациони суд овако резонује и да налази да су оптуђени криви за помен. дела као свесни учиниоци истих, дају му повода и примедбе Касац. Суда од 24.—IX—1910. год. под Бр. 10.600, које су дате на решење првостепеног суда № 3.887, којим оптуђени за ова дела нису стављени под суд.

Што се тиче факта да је поротном пресудом првостепеног суда округа београдског од 7—III—1911. г. № 10.689, коју је и Касациони Суд оснажио, по овом истом кривичном делу, према једном од сакриваца — Р. М. оптуђеном за исто дело, под истоветним околностима допета овој са свим противна одлука, — којом је Р. као невин ослобођен — на који факт Касациони Суд скреће пажњу овога суда, Апелациони суд налази: да и ако поменути факт стоји, да се ипак суд, који суди по доказима и закону, не може обзирати на одлуке поротног суда, који суди по убеђењу и познавању ствари, које су с тога врло често неправичне и основане на недовољној оцени поднетих доказа.

Касациони Суд у својој општој седници од 14. јуна 1911. г. № 8.790 усвојио је примедбе свога одсељења, а противразлоге апелационог суда одбацио.

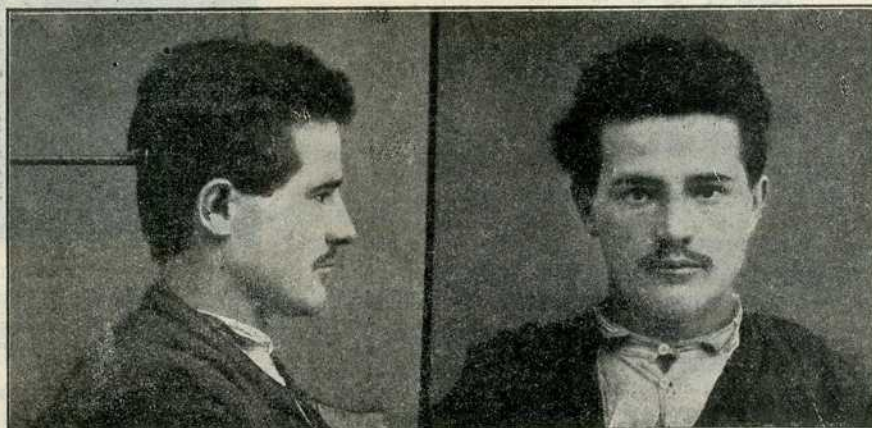
М. Л. Р.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Танаско Радојковић, зв. „Товрљан“, чију слику износимо, има да одговара код начелства округа крушевачког, али се налази у бегству.

Он се издаје и за *Милутина Павловића* и *Милана Лазаревића*, под којим је именом жи-



вео све до 1907. када му је утврђена идентичност.

„Товрљан“ је стар 22 године, жућкасто-зелених очију, промањаст. На левом крају леве обрве има ожиљак од ране, неправилног облика, величине 2/0.5 см.; на левој страни по-

тиљка има белегу од посекоштине, у облику криве линије, величине 2.5 см.

Денеша начелства округа крушевачког Бр. 6666.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

На крушевачком панађуру, три непозната коцкара, на преваран начин узели су 650 динара Бану Савковићу, Циганину из Дедине.

Новаца је било у овој монети: 3 стотинарке, две банкноте од по 20 динара, 13 ком. новчаница од по 10 динара и 9 наполеондора.

Лични опис непознатих је:

1., висок, са црним гуњетом, торбом преко рамена, сламним шеширом, уским панталонама,

опанцима са кајишима, плав, стар 40 година, плавих бркова, обријан;

2., стар око 40 година, плав, у опанцима са врвцама; и

3., стар 30 година, омален, са шубаром на глави, у гуњу и чакширама од црног шајка, црни, очију црних, бркова малих црних, обријан.

Акт комесара крушевачког панађура Бр. 9.

У притвору Управе Града Београда налази се **Димитрије, Павловић** позната варалица.

Радивоје Радовановић, тежак из Б. Потока, стаљен је решењем начелника среза врачарског под истрагу и у притвор, али се налази у бегству.

Он је стар 27 година, средњег раста, очију црних, - обрва дугих, бркова и браде црне и дугачке; на десној страни врата има ожиљак од шкрофула. Од одела на себи има панталоне, гуњ, шарену кошуљу и сламни шешир.

Акт начелника ср. врачарског Бр. 10257.



Пошто постоји сумња да је он, док је био у слободи, вршио преваре и крађе, то му се износи слика с позивом, да оштећени треба да поднесу тужбу Управи Града Београда према њеном акту Бр. 20758.

Нађен револвер. — 25. прошлог месеца на друму Београд—Валан, нађен је један „Бровинг“ револвер са шаржером и 7 метака.

Акт начелника среза космајског Бр. 12411.

Украден тепих. — У Ломиној улици број 10, у Београду, украден је један жанилски тепих од 3 метра дужине и ширине, боје црвене.

Акт кварта савамалског Бр. 5011.

ПОТЕРЕ

Петра Павловић, кројачки радник, извршио је опасну крађу у Нишу, па побегао.

Он је висок, црномањаст, дугог лица, великог носа и великих црних бркова, у црном капуту и зеленом прелуку.

Денеша начелства окр. нишког Бр. 15244.

Милан Влатковић, из Гостуше, који одговара за дело из § 188. крив. закона, побегао је 17. овог месеца испред спроводника.

Он је стар 23 године, средњег раста, плав, у оделу широтског краја.

Денеша начелника ср. нишавског Бр. 9064.

Драгутин Раџенковић, скитачки Циганин, притвореник полицијског комесаријата у Медвеђи, побегао је из притвора.

Он је стар 18 година, без браде и бркова, црномањаст, омален.

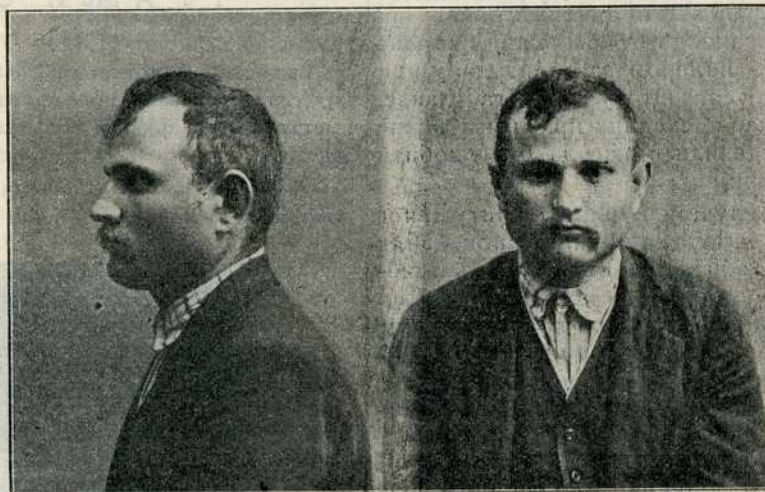
Денеша начелника ср. јабланичког Бр. 9511.

Милорад Радовановић, бив. келнер, осумњичен је за извршену крађу Јанку Најдановићу, кафеџији ова.

Он је стар 16 година, средњег раста, плав, очију плавих, у оделу грађанском.

Акт кварта савамалског Бр. 5338.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине



најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеше.

КРАЂА СТОКЕ

У Зајечару је украден коњ, матор 10 година, бедац, са белегом од убоја на грудима. Денеша начелства округа тимочког Бр. 9313.

Милосаву Живковићу, из Лазаревца украдена је кобила, матора 7 година, висока 165 см. лаке вроне, са жигом положено „К“, цветаста.

Денеша начелника среза колубарског окр. београдског Бр. 10776.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крађивца.

МАНГУП СТОКА

У Јагодини је ухваћен један мангуп коњ, матор 10 година, дорат, без жига и роваша.

Денеша начелника среза беличког Бр. 13639.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

7. јуна ове године у једну од најбољих златарских радња у Осеку, дошло је ово лице, чију слику доносимо, и изјавило да жели купити драгоцености. Када је одабрало драгоцености у вредности око 7000 крупа, оно је замолило сопственика радње да са њим пође до оближњег хотела, где ће његова сестра учинити избор од понетих адиђара. У хотелу је ово лице предложило сопственику адиђара да их њему остави докле његова сестра, која у споредној соби спава, — устане. Ово је се учинило сумњиво златару и он позове полицију, која одмах констатује да у споредној соби нема никакве женске, а најмање његове сестре.

Ухапшено, ово лице изјавило је: да се зове **Љубомир Мирковић** стар 28 година, родом из Врбице, где му и сад живи отац Младен и мати Јозефа, рођена у Аранђеловцу.

Даље је изјавило да је у Америци живело 4 године а пре тога 1½ годину у Пешти.

Сем српског Љубомир говори мађарски, енглески и немачки бечким дијалектом.

Могуће је да је Младен још где год покушавао да се „шмукира“, те с тога, а и да би се утврдила његова индентичност, износимо фотографију, добивену од осечке полиције, с препоруком да се подати о њему одмах пошљу Управи Града Београда с позивом на Бр. 21719.